

SZPEŁGAWSK NIEMIECKA ZBRODNIA WOJENNA

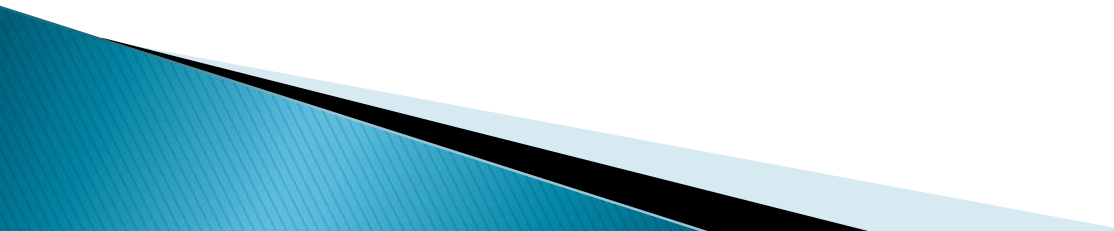
SZPEŁGAWSK – POMNIK OFIAR

LAS SZPEĞAWSKI

Między Starogardem a Szpeğawskiem jest las, w którym znajduje się miejsce masowych egzekucji dokonywanych przez nazistów na ludności Pomorza. Eksterminacja ludności Kociewia trwała od 1939 r. do 1940r. i pochłoneęła około 7000 ofiar. Wśród ofiar byli nauczyciele, księęża, prawnicy, lekarze i robotnicy.

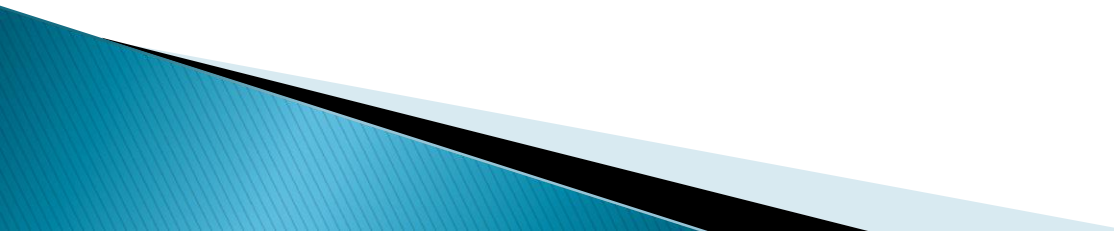
Ofiarami niemieckich oprawców byli głównie mieszkańcy Starogardu oraz okolicznych miejscowości. Na listach ofiar znaleźli się również Kaszubi, Żydzi, Romowie i Niemcy.

ZBIOROWE MOGIŁY

OPRAWCY

- ▶ Volksdeutscher Selbstschutz – paramilitarna siła mająca torturować i mordować Polaków w czasie II wojny światowej. Początkowo ich działania wymierzone, były w inteligencję.
 - ▶ SS – kolejna para militarna siła III Rzeszy, która również mordowała ludzi w trakcie wojny. Również to oni wydawali rozkazy egzekucji.
-

Volksdeutscher Selbstschutz

Sonderfahndungsbuch Polen

Herausgegeben vom Reichskriminalpolizeiamt
Berlin C2, Werderscher Markt 5/6

A. Zeichenerklärung.

1. Name ohne zusätzliches Zeichen und ohne Abkürzungen — Festnahme für Geheimes Staatspolizeiamt, Abteilung IV/III in Nr. 13658 III C g.
2. Name mit Zeichen — — — Festnahme für Geheimes Staatspolizeiamt, Abteilung IV/III J, in Nr. 3454.
3. Name mit Zeichen X — Festnahme für Geheimes Staatspolizeiamt, Abteilung IV/III, in Nr. 1313450 g—II A 4.
4. Name mit Zeichen E G — Entwichener oder entlassener Straf- (Unter suchungs-) Gefangener.
5. Name mit Zeichen K K oder E Ur — Festnahme für die dabei bezeich neten Dienststellen (Einsatzkommandos oder Einsatzgruppen).

B. Dienstanzweisung.

Bei Festnahme einer im Sonderfahndungsbuch Polen ausgeschriebenen Person ist wie folgt zu verfahren:

1. Zuführung.

- a) Die für das Geheime Staatspolizeiamt (s. A. 1, 2, 3) und die Einsatzkommandos bzw. Einsatzgruppen (s. A. 5) fest genommenen Personen sind der nächst erreichbaren Staats polizei- (Leit-)stelle zuzuführen.
- b) Die entwichenen oder entlassenen Strafgefangenen (s. A. 4) sind der nächsten Kriminalpolizei-Dienststelle zuzuführen. Diese hat die Festgenommenen bis zur Klärung der Abschiebungsfrage in Vorbeugungshaft zu nehmen.

2. Meldung an die fahndende Behörde.

Von der Festnahme einer der vom Geheimen Staats polizeiamt (s. A. 1, 2, 3) oder einem Einsatzkommando bzw. Einsatzgruppe (s. A. 5) ausgeschriebenen Person bei der fahndenden Behörde sofort und unmittelbar via der festnehmenden Dienststelle Kenntnis unter Hinweis auf die Ausschreibung im Sonderfahndungsbuch zu geben und gleich zeitig der Verhaftung des Festgenommenen zu melden.

3. Meldung an die verhaftende Behörde.

Außerdem ist von jeder Festnahme — auch der entwichenen oder entlassenen Strafgefangenen (s. A. 4) — der im Sonderfahndungsbuch Polen ausgeschriebenen Personen dem Reichskriminalpolizei amt — III B 2 a — zwecks Lösung der Notierung sofort und unmittelbar Kenntnis zu geben.

Działania SS

Przed śmiercią

- ▶ Zanim doszło do egzekucji, osoby na nią skazane były torturowane, a w ekstremalnych przypadkach nawet gwałcone.
- ▶ Niektórzy nie dożywali nawet egzekucji.
- ▶ Do innych równie makabrycznych tortur można zaliczyć wydłubywanie oczu, czy zmuszanie do jedzenia własnych odchodów.
- ▶ Zwłoki zakopywano w zbiorowych mogiłach, a robotnicy którzy byli zmuszani do grzebania swoich rodaków, byli zabijani zaraz po wykonaniu swojej pracy, aby nikomu nie zdradzili, co dzieje się w szpęgawskim lesie.

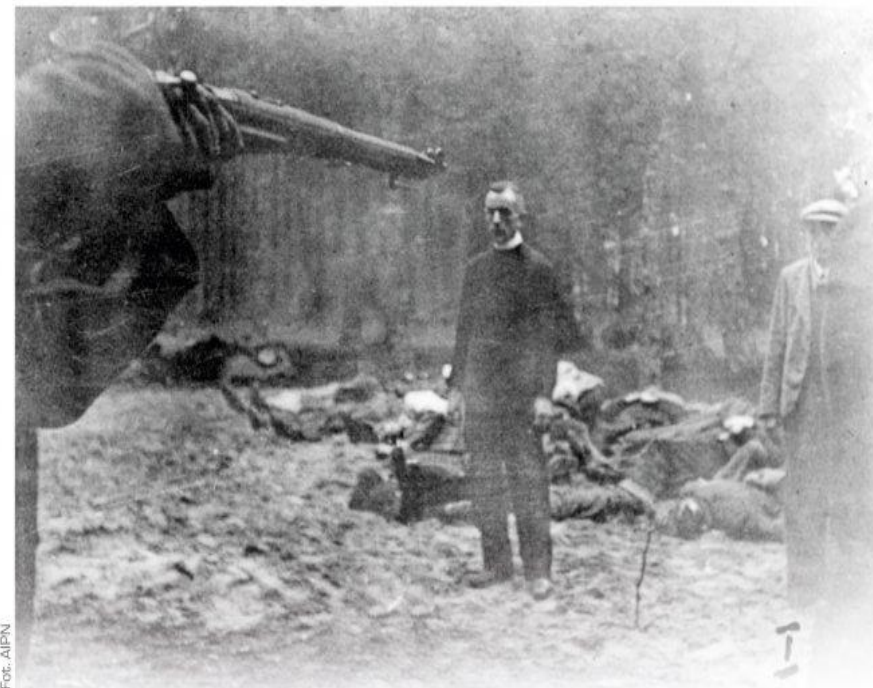
Szpengawsk, nie jedyne miejsce śmierci

- ▶ Egzekucji dokonywano nie tylko Szpengawsku. Szpital w Kocborowie był również miejscem kaźni. Pracujące tam pielęgniarki podawały psychicznie chorym pacjentom (w tym dzieciom) zastrzyki z trucizną. Chorzy umierali w męczarniach.

Ofiary

- ▶ Ofiarami nazistów byli głównie nauczyciele, księża, prawnicy, lekarze ale także robotnicy.

Zacieranie śladów

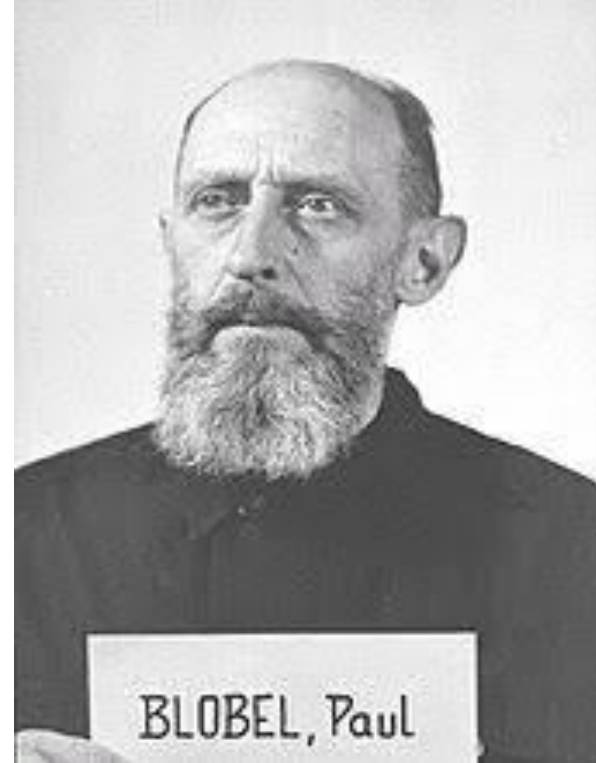
- ▶ Kiedy Niemcy zaczęli odnosić coraz większe porażki na froncie wschodnim, trzeba było zatrzeć ślady zbrodni na cywilach, ponieważ Armia Czerwona zmierzała ku zachodowi.
- ▶ SS przeprowadziło szereg operacji na terenie Europy wschodniej i środkowo-wschodniej , mających na celu zatajenie zbrodni. Akcja nosiła kryptonim 1005.

Zabijanie podczas Akcji 1005

- ▶ Akcja 1005 skupiona była na zacieraniu śladów zbrodni. Była ściśle tajna i wiedziało o niej tylko SS i Gestapo. W trakcie akcji pojawił się problem, ilość obozów, masowych grobów itp. była za duża. Więc zatrudniono do pracy robotników, którzy mieli niszczyć zwłoki. Po całej akcji robotników zabito i a ich zwłoki pozostawiono bez zakopania.

Akcja 1005

– dowódca akcji
Paul Blobel

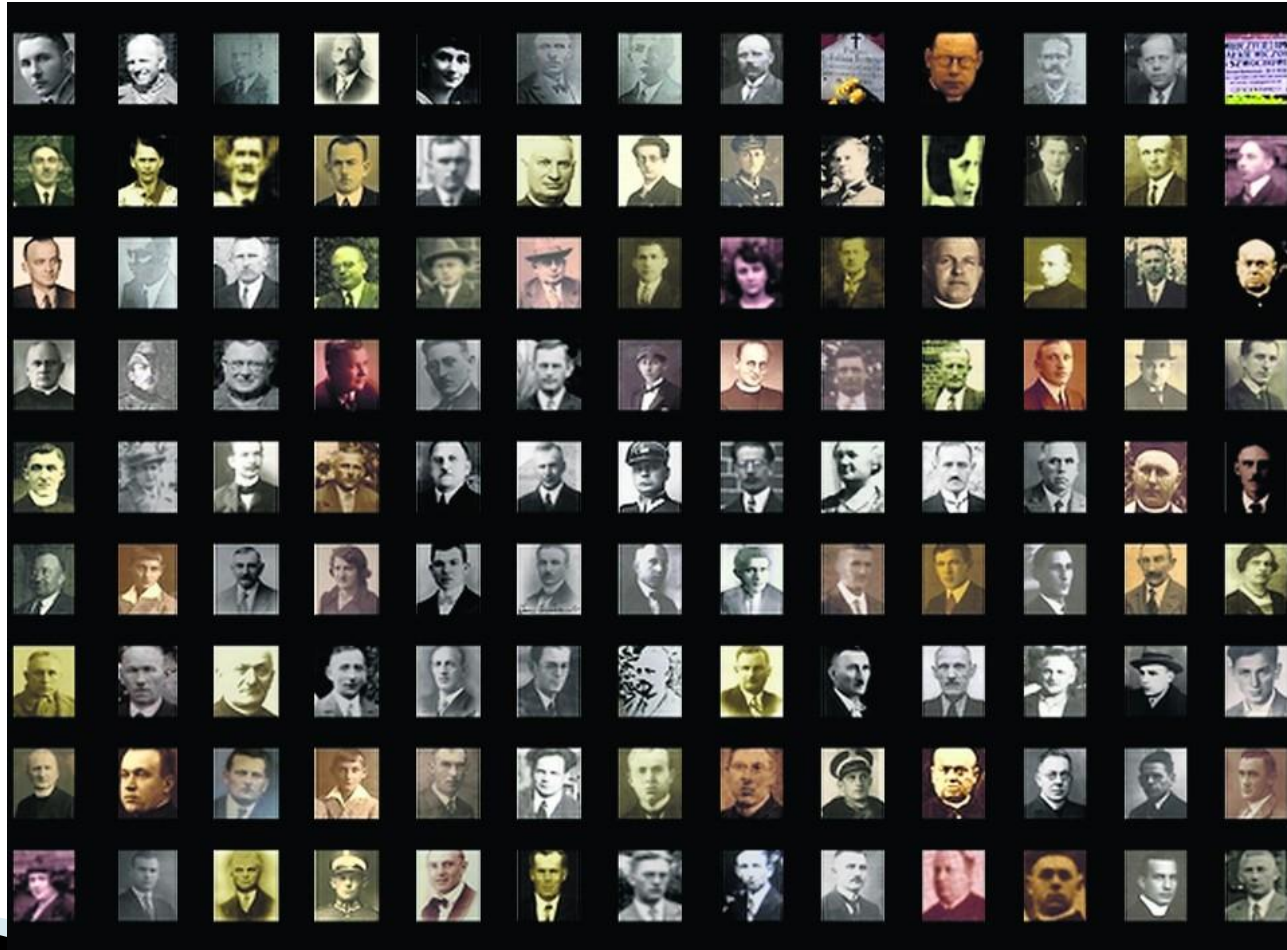
Ekshumacja

- ▶ Po zakończeniu II wojny przeprowadzono w lesie Szpęgawskim ekshumacje zwłok.
- ▶ Zrobiono to po to, żeby zbadać ciała ofiar oraz żeby godnie ich pochować.

Ofiary doczekały się pogrzebu

Dziś chcemy uczcić pamięć wszystkich ofiar tej strasznej zbrodni

W ubiegłym roku obchodziliśmy 80. rocznicę zbrodni niemieckiej w lesie szpegawskim

The poster is set against a dark, atmospheric background of a forest. It features several logos and text elements:

- Top Left:** Logo for "LAS SZPEGAWSKI" with the subtitle "MIEJSCE ZBRODNI NIEMIECKIEJ" and four small heraldic shields.
- Top Center:** Hashtags "#LasSzpegawski" and "#Pomnik".
- Top Right:** A white rectangular box containing the text "PATRONAT ORGANIZOWANY PRzez Stowarzyszenie NIEMIECKIEJ W LESIE SZPEGAWSKIM" and a red circular seal.
- Center:** Large white text announcing the event: "22.09.2019 r. 80. ROCZNICA ZBRODNI NIEMIECKIEJ W LESIE SZPEGAWSKIM".
- Bottom Left:** Contact information for Anna Gracz, including phone numbers (58 530 60 93 and 58 530 60 28), email addresses (anna.gracz@um.starogard.pl and ws@um.starogard.pl), and the website (www.laszpegawski.pl).
- Bottom Right:** A social media icon for Facebook followed by the name "lasszpegawski".

Zainteresowanym historią naszego regionu, polecam film:
„SZPEŁGAWSK 1939”

INSTYTUT FILMOWY UNISŁAWSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORYCZNEGO - tel. 793993951, email: uif1@wp.pl